

အဲလ်ဖါ (α) သာလာဆီးမီးယား (Alpha (α) thalassaemia)

အဲလ်ဖါ (α) သာလာဆီးမီးယားဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

သာလာဆီးမီးယားသည် ဟီမိုဂလိုဗင်ထုတ်လုပ်မှုကို ထိခိုက်စေသည့် သွေးမူမမှန်မှုရောဂါအုပ်စုများအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဟီမိုဂလိုဗင်သည် သွေးထဲရှိ ပရိုတင်းဓါတ်ဖြစ်ပြီး အောက်စီဂျင်ဓါတ်ကို ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့ သယ်ဆောင်ပေးသည်။

သာလာဆီးမီးယားသည် မျိုးရိုးဗီဇအားဖြင့် မိဘမှ ကလေးသို့ မျိုးရိုးလိုက် တတ်သည်။ မျိုးရိုးဗီဇများသည် မျက်လုံးအရောင်၊ ဆံပင်အရောင်နှင့် ဟီမိုဂလိုဗင်စသဖြင့် လူ့ဝိသေသလက္ခဏာများကို သယ်ဆောင်ပေးပါသည်။

သာလာဆီးမီးယားသည် မျိုးရိုးလိုက်သည်။

သာလာဆီးမီးယားသည် မ ကူးစက်တတ်ပါ။

သာလာဆီးမီးယားသည် ရောဂါပိုးအားဖြင့် မ ကူးစက်ပါ။

တစ်ခါတစ်ရံ မျိုးရိုးဗီဇများ၌ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ် ပြီး ရောဂါဖြစ် စေသည်။ အဆိုပါ ပြောင်းလဲမှုများသည် အဲလ်ဖါ (α) သာလာဆီးမီးယားရှိ အဲလ်ဖါဂလိုဗင် မျိုးရိုးဗီဇတွင် ဖြစ်ပွားသည်။

- ပုံမှန်အားဖြင့် လူတစ်ဦးသည် ဟီမိုဂလိုဗင်ရှိ အဲလ်ဖါဂလိုဗင် ပရိုတင်း ထုတ်လုပ်မှုအတွက် α ဂလိုဗင် မျိုးရိုးဗီဇလေးခု အမွေဆက်ခံပါသည်။
- ဟီမိုဂလိုဗင် ထုတ်လုပ်မှုအတွက် လူတစ်ဦးတွင် ပုံမှန် အဲလ်ဖါ ဂလိုဗင် ဗီဇ လေးခု၏ နှစ်ခု သို့မဟုတ် သုံးခု ရှိကောင်းရှိနိုင်သည်။ ဤလူကို သာလာဆီးမီးယား သယ်ဆောင်သူ ဟုခေါ်ပြီး ၎င်းသည် ကျန်းမာပါသည်။
- သယ်ဆောင်သူများတွင် အကယ်၍ မိမိ၏ ကြွယ်ဖက်သည် α သာလာဆီးမီးယား တစ်ခုခု သယ်ဆောင်သူလည်းဖြစ်လျှင် Haemoglobin H ရောဂါ သို့မဟုတ် Bart's hydrops fetalis ရောဂါရှိသည့်ကလေး မွေးဖွားလာမည့် အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည်။
- လူတစ်ဦးတွင် အဲလ်ဖါ ဂလိုဗင် ဗီဇတစ်ခုတည်းသာရှိလျှင် ထိုသူတွင် Haemoglobin H ရောဂါ ရှိပြီးပုံမှန်ဆေးကုသမှု လိုအပ်သည်။ Haemoglobin H ရောဂါရှိသူ လူပုဂ္ဂိုလ်များသည် တစ်သက်တာ သွေးအားနည်းမှုကို အနည်းငယ်မှ အလယ်အလတ် ကြုံတွေ့နိုင်သည်။ ရံဖန်ရံခါ ၎င်းသည် ပိုမိုပြင်းထန်နိုင်သည်။
- လူတစ်ဦး၌ အဲလ်ဖါဂလိုဗင် ဗီဇ မရှိသည့်အခါ ၎င်းသူတွင် Bart's hydrops fetalis ဟုခေါ်သော ပြင်းထန်သည့်ရောဂါရှိသည်။ Bart's hydrops fetalis သည် သန္ဓေသားအား မမွေးဖွားမီ အချိန်ကြာညောင်းစွာကပင် ထိခိုက်ပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် သို့မဟုတ် မွေးဖွားပြီး များမကြာမီ သေဆုံးနိုင်သည်။ ၎င်းသည် ဆိုးရွားသည့် အခြေအနေဖြစ်ပြီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် မိခင်နှင့်ကလေး နှစ်ဦးလုံးအတွက် အန္တရာယ်များပါသည်။

ကုသမှု

Haemoglobin H ရောဂါရှိသူတို့သည် သွေးအားနည်းမှုကို တည့်မတ်ပေးရန်အတွက် သွေးသွင်းမှုများ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ Bart's hydrops fetalis ရောဂါအတွက် ကုသမှု သို့မဟုတ် ပျောက်ကင်းမှု မရှိပါ။

α သာလာဆီးမီးယား သယ်ဆောင်သူများ၏ ကျန်းမာရေး

သယ်ဆောင်သူတစ်ဦးသည် ကျန်းမာနေနိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် သာလာဆီးမီးယား သယ်ဆောင်သူများဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့၏ ဆရာဝန် သိရှိရန် အရေးကြီးပါသည်။

အဲလ်ဖါ သာလာဆီးမီးယားနှင့် ကလေးယူရန် စီစဉ်ခြင်း

α သာလာဆီးမီးယားအတွက် မျိုးရိုးဗီဇများမှာ အာရှတိုက်သားများတွင် အဖြစ်များသည်။ အာဖရိက၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် မဒီသာရေးနီးယမ်း နယ်ခံများတွင်လည်း အဖြစ်များပါသည်။

ကလေးယူရန် စီစဉ်နေသည့် စုံတွဲများ သို့မဟုတ် စောစောပိုင်း ကိုယ်ဝန်ရှိနေသည့် စုံတွဲများ၏ မိသားစုများအနက် တစ်ဦးဦးတွင် အထက်ဖော်ပြပါ နယ်မြေများအနက် တစ်ခုခုဖြစ်လျှင် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့တွင် သွေးမူမမှန်မှု သို့မဟုတ် သွေးအားနည်းမှု တစ်စုံတစ်ရာ မိသားစု ရာဇဝင်ရှိလျှင် ၎င်းတို့သည် သယ်ဆောင်သူများ ဟုတ်မဟုတ် သိရှိရန် သွေးစစ်ဆေးသင့်သည်။ မျိုးရိုးဗီဇ သွေးမူမမှန်မှု ရှိလာနိုင်သည့် ကလေးမွေးဖွားလာမည့် အန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာ ရှိမရှိ သိရှိရန် ဤစစ်ဆေးမှု လိုအပ်ပါသည်။

ကလေးတွင် မူမမှန်မှု ရှိလာမည့် အန္တရာယ်ရှိသူများတွင် နည်းလမ်းများရှိပါသည်။ ဤမူမမှန်မှုများကို ကိုယ်ဝန် ၂ ပတ်ကဲ့သို့သော စောစောပိုင်း၌ ရောဂါ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ အကယ်၍ သင့်တော်လျှင် ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချခြင်းကို စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ လူများအနေဖြင့် မျိုးပွားခြင်း နည်းပညာများ (မျိုးရိုးဗီဇ ရောဂါဖော်ထုတ်မှု၊ အလှူရှင်၏ မျိုးသားဥများ သို့မဟုတ် မျိုးသုတ်ကောင် အသုံးချမှု) ကို ရယူနိုင်သည် သို့မဟုတ် စဉ်းစားနိုင်သည်။ အခြားသူများသည် သွေးမူမမှန်မှုရှိမည့် ကလေး ရမည် မရမည်ကို အရဲစွန့်ကောင်း စွန့်နိုင်သည်။ ဤနည်းလမ်း အားလုံးကို မျိုးရိုးဗီဇ အတိုင်ပင်ခံအရာရှိ (Genetic Counsellor) နှင့် ဆွေးနွေးနိုင်ပါသည်။

စစ်ဆေးမှုကို သင်၏ ဒေသခံဆရာဝန်က စီစဉ်ပေးနိုင်သည့် သို့မဟုတ် ဤစာစောင်အဆုံးပိုင်း၌ ဖော်ပြထားသည့် ဆေးရုံများကို ဆက်သွယ်ခြင်းအားဖြင့် စီစဉ်နိုင်ပါသည်။

သင့် မိသားစု အတွက် အရေးကြီးသော သတင်းအချက်အလက်များ

အကယ်၍ သင်သည် အဲလ်ဖါ သာလာဆီးမီးယား သယ်ဆောင်သူဖြစ်လျှင် သင့်မိသားစု၏ အခြား မိသားစုဝင်များသည်လည်း သယ်ဆောင်သူများ ဖြစ်နိုင်ပြီး ဆိုးရွားသော ပုံစံ အဲလ်ဖါ သာလာဆီးမီးယားဖြင့် ကလေးများ မွေးဖွားလာမည့် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်ရင်သွေးများမယူမီ အခြား မိသားစုဝင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ကြင်ဖက်များအား ၎င်းတို့၏ သယ်ဆောင်သူအနေအထားကို စစ်ဆေးရန် အကြံပြုအပ်ပါသည်။ အဲလ်ဖါ သာလာဆီးမီးယား သယ်ဆောင်သူများအား ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်စေရန် DNA စစ်ဆေးမှုကို အသုံးပြုသည်။

